

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Сумська міська територіальна громада
Сумська область

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	5
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	6
<i>Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	7
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	11
<i>Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.....</i>	12
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	13
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	13
<i>Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	14
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	14
Рекомендації.....	15

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи

НПА — нормативно-правовий акт

МТГ — міська територіальна громада

Вступ

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» у межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, провела дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту ВПО, які реалізуються у Сумській МТГ.

Моніторинг дає змогу оцінити наявність, доступність та ефективність цільових програм і місцевих політик у галузі соціального захисту ВПО, виявити позитивні практики і напрями розвитку. Крім того, дозволяє визначити сильні та слабкі сторони місцевої політики щодо соціальної підтримки жителів громади. Він може сприяти підвищенню спроможності органів місцевого самоврядування у здійсненні заходів щодо захисту ВПО, людей, які постраждали від війни, інших соціально вразливих груп населення в умовах воєнного стану. Результати моніторингу можуть бути впроваджені у діяльність Ради з питань ВПО при Сумській міській раді та використані в адвокаційній кампанії для забезпечення кращого соціального захисту ВПО, вдосконалення чинних місцевих політик і програм соціального захисту.

Чисельність населення Сумської МТГ — 267 046 людей. Станом на 18.03.2024 у громаді на обліку перебувають 28 060 ВПО, зокрема 6473 дитини віком до 18 років, 14 915 людей працездатного віку, 5296 пенсіонерів, 1407 людей з інвалідністю, 1664 безробітні люди, 62 багатодітні сім'ї.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм та політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного підходу з урахуванням життєвих обставин для задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

- Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
- Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Звіти з виконання обласних програм/заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.
- Інші місцеві акти і документи (та їх проекти), що прямо або опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм, заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб і законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА, розроблення нових для подальшого їх використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Методи та інструменти дослідження

- Аналіз відкритих джерел та офіційних сайтів.
- Подання запитів на доступ до публічної інформації у Сумську міську раду.
- Систематизація та порівняння даних.
- Прогнозування.

Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

На [офіційному сайті](#) Сумської міської ради у розділі «Документи» розміщені вкладка «[Цільові програми Сумської міської ТГ](#)», в якій можна ознайомитися з усіма цільовими програмами громади, а також вкладка «[Економічний і соціальний стан Сумської міської ТГ](#)».

Ознайомитися зі змістом усіх чинних програм також можна у [реєстрі рішень Сумської міської ради](#). Слід зазначити, що програми і додатки до них завантажені окремими pdf-файлами. Такий формат ускладнює процедуру ознайомлення з ними та аналізу їх текстів.

Деякі частини програм соціального розвитку оприлюднені не повністю. Зокрема, [Програма економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2024 рік](#) (затверджена Наказом Сумської міської військової адміністрації від 21.12.2023 № 108-СМР) оприлюднена частково. Додаток до Програми та інформація про Програму не оприлюднені у зв'язку з воєнним станом. Така ж тенденція спостерігається і щодо інших цільових програм.

Щодо цільових програм, вихідні документи про які наявні на сайті та які було зазначено у відповіді на запит на доступ до публічної інформації: у більшості є паспорти з визначенням виконавців, фінансового забезпечення, строків виконання, бюджетів, джерел фінансування, а також інші додаткові дані. На офіційному сайті [Департаменту соціального захисту населення](#) у вкладці «Бюджет» наявні усі паспорти (зокрема зі змінами), кошториси бюджетних програм.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремих розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			На сайті (так/ні)	ВПО (так/ні)	На сайті (так/ні)	ВПО (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо заважати (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо заважати (так/ні)
Сумська обл., Сумська МТГ	Сумська міська рада smr.gov.ua	Ні	Ні	Ні	Так	Ні	Середня складність	Так	Середня складність	Так

Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення

Програма «Милосердя» на 2022–2024 роки (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 24.11.2021 № 2272-МР), зі змінами, затвердженими рішеннями Сумської міської ради від 14.12.2022 № 3317-МР; від 25.01.2023 № 3410-МР; від 23.02.2023 № 3509-МР; від 15.03.2023 № 3559-МР; від 31.05.2023 № 3730-МР; від 10.07.2023 № 3765-МР; від 09.08.2023 № 3983-МР; від 20.09.2023 № 4116-МР; наказами Сумської міської військової адміністрації від 28.12.2023 № 127-СМР; від 21.02.2024 № 64-СМР; від 15.04.2024 № 179-СМР; від 30.04.2024 № 195-СМР; від 11.06.2024 № 238-СМР; від 10.07.2024 № 263-СМР; від 19.08.2024 № 288-СМР; від 10.10.2024 № 322-СМР; від 11.11.2024 № 353-СМР.

Мета Програми: соціальна підтримка найбільш вразливих верств населення, встановлення додаткових гарантій для соціального захисту жителів громади. Зокрема, заходи Програми поширюються на людей, місце проживання яких зареєстроване в Сумській МТГ, або людей з числа ВПО, які станом на початок поточного року не менше п'яти років перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО в межах Сумської МТГ, якщо інше не визначене рішеннями Сумської міської ради.

З урахуванням воєнного стану до Програми внесені зміни у частині очікуваних результатів на 2023–2024 роки, а також до паспорта Програми, її ресурсного забезпечення, завдань і заходів (надання матеріальної допомоги постраждалим домогосподарствам, тобто тим, які розташовувались у будинках, що були пошкоджені внаслідок війни Російської Федерації проти України; сім'ям, члени яких загинули в межах Сумської МТГ внаслідок війни Російської Федерації проти України).

Відповідно до Наказу Сумської міської військової адміністрації від 21.02.2024 № 64-СМР, одному домогосподарству, яке зруйноване (частково зруйноване) та непридатне для проживання внаслідок війни Російської Федерації проти України, зокрема знищеному об'єкту будівництва, у якому на момент знищення були зведені несучі та зовнішні огорожувальні конструкції (крім світлопрозорих конструкцій та заповнення дверних прорізів), щодо якого отримано право на виконання будівельних робіт (застосовується до подій, які сталися внаслідок збройної агресії Російської Федерації до 01.07.2023), було виділено 100 000,00 грн. Низку внесених до Програми змін не оприлюднено у зв'язку з воєнним станом.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, становить 436 978,40 грн, на 2024 рік — 110 854,20 грн.

[Соціальна підтримка Захисників і Захисниць України та членів їх сімей на 2022–2024 роки](#) (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 24.11.2021 № 2273-МР), зі змінами, внесеними наказами Сумської міської військової адміністрації від 28.12.2023 № 126-СМР; від 14.03.2024 № 89-СМР; від 21.03.2024 № 95-СМР; від 11.06.2024 № 239-СМР; від 05.11.2024 № 346-СМР.

Мета Програми: забезпечення соціальної підтримки захисниць і захисників України, членів їхніх сімей, членів добровольчих формувань Сумської МТГ та громадських невоєнізованих формувань, членів сімей загиблих (померлих) захисниць і захисників України. Заходи Програми поширюються на жителів громади, місце проживання яких зареєстроване в Сумській МТГ, та людей з числа ВПО, які перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО в межах Сумської МТГ не менше трьох місяців станом на дату звернення, якщо інше не визначене рішеннями Сумської міської ради. Низку внесених до Програми зміни не оприлюднено у зв'язку з воєнним станом.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, становить 88 375,20 грн.

[Програма оздоровлення та відпочинку дітей Сумської міської територіальної громади на 2022–2024 роки](#) (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 24.11.2021 № 2507-МР), зі змінами, затвердженими наказами Сумської військової міської адміністрації від 23.02.2023 № 3491-МР, від 28.06.2024 № 249-СМР.

Мета Програми: забезпечення якості та доступності послуг з оздоровлення і відпочинку дітей в мережі дитячих оздоровчих закладів, розташованих на території Сумської МТГ, учнів у таборах з денним перебуванням при закладах загальної середньої освіти, вихованців закладів дошкільної освіти; збільшення кількості дітей, охоплених такими послугами. Заходи Програми поширюються на дітей пільгових категорій Сумської МТГ, місце проживання яких до моменту звернення батьків (людей, які їх замінюють) не менше шести місяців зареєстроване у Сумській МТГ, або взятих на облік у Департаменті соціального захисту населення відповідно до Єдиної

інформаційної бази даних про ВПО не пізніше 1 січня того року, в якому надаватиметься безкоштовна путівка.

Наказом Сумської військової міської адміністрації від 28.06.2024 № 249-СМР Програму та додатки до неї було викладено у новій редакції. Але у зв'язку з воєнним станом її не опубліковано.

Таким чином, загальний обсяг фінансування не зазначений, додатки до Програми на 2024 рік не оприлюднено у зв'язку з воєнним станом.

[Цільова програма соціальної підтримки осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, на 2021–2023 роки](#) (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 21.10.2020 № 7557-МР).

Мета Програми: створення умов для людей з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, завдяки яким вони матимуть змогу вести повноцінний спосіб життя; підвищення освіченості жителів Сумської МТГ у питаннях інвалідності, зміцнення поваги до прав людей з інвалідністю; врахування думки людей з інвалідністю під час вирішення питань місцевого значення.

Основні напрями реалізації Програми:

- Забезпечення соціальними гарантіями людей з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, для набуття/заміни житла, до якого може бути чи вже забезпечений безперешкодний доступ.
- Забезпечення інформаційно-правової підтримки людей з інвалідністю, інформаційно-просвітницька діяльність.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, становив 600 000,00 грн.

[Програма Сумської міської територіальної громади «Соціальні служби готові прийти на допомогу» на 2022–2024 роки](#) (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 27.10.2021 № 2003-М), зі змінами, затвердженими Наказом Сумської військової адміністрації від 21.05.2023 № 215-СМР.

Мета Програми: задоволення соціальних потреб сімей, дітей та молоді, які опинились у складних життєвих обставинах; забезпечення соціальним супроводженням прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, опікунів, піклувальників; здійснення комплексу заходів щодо запобігання насильству в сім'ї, захист та надання допомоги постраждалим від насильства в сім'ї та насильства за ознакою статі; підтримка сім'ї та пропагування сімейних цінностей, відповідального батьківства, здорового способу життя; проведення

заходів з метою задоволення потреб учасниць та учасників у соціальному розвитку.

У межах Програми запланована реалізація таких завдань:

- Забезпечення надання якісних соціальних послуг для підтримки сімей з дітьми та людей, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, для попередження інституалізації дітей та підвищення батьківського потенціалу.
- Організація здійснення соціального супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, люди з їх числа.
- Забезпечення надання якісних соціальних послуг людям, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі.
- Забезпечення діяльності КУ «Центр матері та дитини»; утримання закладу, що надає соціальні послуги дітям, молоді, жінкам, які перебувають у складних життєвих обставинах.

[Програма економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік](#) (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 14.12.2022 № 3310-МР).

У Програмі визначені основні пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку Сумської МТГ загалом та у відповідних галузях (сферах діяльності), завдання та заходи, спрямовані на реалізацію визначених пріоритетів.

[Програма економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2024 рік](#) (затверджена Наказом начальника Сумської міської військової адміністрації від 21.12.2023 № 108-СМР).

У Програмі визначені основні пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку Сумської МТГ загалом та у відповідних галузях (сферах діяльності), завдання та заходи, спрямовані на реалізацію визначених пріоритетів.

У зв'язку з воєнним станом ухвалено [Цільову Програму щодо сприяння зміцненню обороноздатності Сумської міської територіальної громади для забезпечення безпечного життя цивільного населення в умовах воєнного стану на 2024 рік](#) (затверджена Наказом Сумської міської військової адміністрації від 29.12.2023 № 214-СМР). Але зміст Програми та додатки до неї не оприлюднено у зв'язку з воєнним станом.

**Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих
цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими
та організаційними ресурсами**

Проаналізувавши [Звіт про виконання бюджетних паспортів за 2023 рік](#), доходимо висновку, що більшість програм містять відповідні фінансові та організаційні ресурси для їх виконання.

Статистичні показники щодо виконання бюджетних паспортів за 2024 рік та звіт наразі на офіційних джерелах відсутні.

Так, видатки *Програми «Милосердя» на 2022–2024 роки* становлять 769 100,00 грн. Є розбіжності між фактичними і затвердженими результативними показниками. На відшкодування витрат підприємствам використано 728 900,00 грн. Невикористаними залишилися 40 000,20 грн. Кількість людей з-поміж пільгових категорій зменшилась на 71 людину у зв'язку зі смертю, вибуттям, а також відмовою від стаціонарних телефонів. Це вплинуло на зменшення середньомісячної вартості витрат на надання пільг з оплати послуг за користування телефоном. Фінансування відбулося в повному обсязі, заборгованості з виплат немає, показник якості — 100%.

У Додатку 9 Бюджету Сумської МТГ на 2023 рік міститься окрема графа «Підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад та посадових осіб місцевого самоврядування». Але обсяг виділених коштів не зазначений. Дані щодо 2024 року не оприлюднено у зв'язку з воєнним станом.

Щодо виділення коштів на матеріально-технічне забезпечення для надання соціальних послуг: Додаток 9 Бюджету Сумської МТГ на 2023 рік має окремий пункт «Соціальний захист та соціальне забезпечення». Передбачені такі напрями фінансування: утримання закладів, що надають соціальні послуги дітям, які опинились у складних життєвих обставинах; підтримка функціонування дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей; заходи державної політики з питань дітей та їх соціального захисту; утримання та забезпечення діяльності центрів соціальних служб; здійснення заходів та реалізація проєктів на виконання державної цільової соціальної Програми «Молодь України»; інші заходи та заклади молодіжної політики; надання фінансової підтримки громадським об'єднанням ветеранів і людей з інвалідністю, діяльність яких має соціальну спрямованість; забезпечення діяльності інших закладів у сфері соціального захисту, а також інші заходи у сфері соціального захисту і забезпечення.

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

На офіційному сайті Сумської міської ради наявна інформація про НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, але пошук та аналіз таких НПА ускладнений. Крім того, на цьому сайті відсутній окремий розділ, присвячений ВПО.

У [Соціальній картці Сумської МТГ](#) вказано, що станом на 01.07.2024 зареєстрована як ВПО 28 671 людина, серед них отримують державну допомогу на проживання 8018 людей. Кількість домогосподарств, внесених до системи «Прихисток» (безкоштовне розміщення ВПО), станом на 01.07.2024 — 1537 об'єктів.

На сайті Департаменту соціального захисту населення є [вкладка для ВПО](#), у якій розміщені відповідні НПА та аналітичні матеріали.

[Розпорядженням Сумського міського голови від 13.12.2023 № 387-Р утворено](#) Раду з питань внутрішньо переміщених осіб Сумської міської територіальної громади. Радою затверджений [Стратегічний план роботи на 2024–2025 роки](#). На виконання завдань операційного плану Радою створена [Дорожня карта для внутрішньо переміщених осіб Сумської громади](#), внесені пропозиції до проекту Статуту територіальної громади міста Суми в частині інтеграції ВПО у громаду, охорони та захисту їхніх прав. Рада запропонувала створити гнучкі умови для педагогів та ВПО, розробити спеціальні умови для залучення і закріплення нових фахівців, зокрема ВПО (короткострокове житло, можливості підвищення кваліфікації, адаптаційні програми), організувати спеціальні програми перепідготовки для тих, хто виявляє бажання працювати у сфері освіти, зокрема ВПО, щоби розширити коло потенційних кандидатів.

**Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих
нормативно-правових актів**

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема проєктів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проєкти НПА щодо підтримки ВПО
Сумська обл., Сумська МТГ	7	7	7	0	4	5	0

**Підсумкова таблиця щодо включення до програм ВПО,
врахування їхніх потреб та інтересів**

Область / населений пункт, громада	Програми та НПА щодо підтримки населення			Програми (зокрема проєкти) та НПА щодо підтримки ВПО	
	Всього	З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО	з них потребують внесення змін або доповнень	Всього	з них потребують внесення змін або доповнень
Сумська обл., Сумська МТГ	7	2	2	0	0

***Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА
на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав,
врахування потреб та інтересів***

Рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 19.05.2023 № 210 створено [Комісію з розгляду питань щодо надання компенсації](#) за знищені та пошкоджені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

У Рішенні виконавчого комітету Сумської міської ради від 19.05.2023 № 211 визначено, що секретар Комісії веде журнал обліку заяв про надання компенсації за знищені та пошкоджені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та реєстр рішень, ухвалених Комісією.

На території Сумської МТГ діють дві програми компенсації: отримання матеріальної допомоги за рахунок бюджету Сумської МТГ, а також «Відновлення» (портал «Дія») для відновлення пошкодженого або знищеного майна за рахунок держбюджету.

**Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик
і програм у сфері соціального захисту**

У межах моніторингу було проаналізовано сім програм. Наявні місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист жителів Сумської МТГ, свідчать про те, що міська рада не розробила та не ухвалила окрему регіональну програму підтримки і соціального захисту ВПО, а також людей, які постраждали внаслідок бойових дій.

Довгостроковий план підтримки ВПО в умовах воєнного стану та після його завершення у громаді відсутній. Оскільки значна частина ВПО у місті Суми — це люди, які виїхали з прикордоння Сумської області, яке постійно обстрілюється та зазнає істотних руйнувань, підтримка ВПО потребує виділення коштів місцевого бюджету, вирішення проблем працевлаштування, забезпечення соціальним, тимчасовим житлом.

Рекомендації

1. Ухвалити місцеву довгострокову програму пільгового кредитування (зокрема іпотечного) будівництва або придбання житла для ВПО.
 2. Провести інвентаризацію наявного житлового фонду, створити фонди тимчасового та соціального житла.
 3. Врахувати у програмах у сфері медичного обслуговування на території Сумської МТГ потреби ВПО та людей, які постраждали від воєнних дій.
 4. Системно проводити дослідження потреб ВПО, долучати ВПО до формування місцевих політик у сфері соціального захисту населення.
 5. Розглянути питання щодо повного або частково звільнення ВПО від сплати адміністративних послуг за виготовлення паспортів.
- Адже багато хто втрачає документи під час евакуації та не має фінансової можливості відновити їх. Зменшення або звільнення від сплати не призведе до значних фінансових втрат громади, але продемонструє повне розуміння громадою ситуації, її залученість до процесу вирішення проблем ВПО, особливо новоприбулих.

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<i>Програма «Милосердя» на 2022–2024 роки (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 24.11.2021 № 2272-МР), зі змінами (затверджені Наказом начальника Сумської міської військової адміністрації від 16.11.2023 № 5-СМР)</i>		
<p>Розділ I «Загальна характеристика програми», абз. 11</p> <p>Мешканці громади — особи, які мають зареєстроване місце проживання в територіальних межах Сумської міської територіальної громади (далі — Сумська міська ТГ) або особи з числа внутрішньо</p>	<p>Розділ I «Загальна характеристика програми», абз. 11</p> <p>Мешканці громади — особи, які мають зареєстроване місце проживання в територіальних межах Сумської міської територіальної громади</p>	<p>Розділ I «Загальна характеристика програми», абз. 11</p> <p>Мешканці громади — особи, які мають зареєстроване місце проживання в територіальних межах Сумської міської територіальної громади</p>

<p>переміщених осіб, які на початок поточного року перебувають не менше п'яти років на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб в межах Сумської міської ТГ, якщо інше не визначено рішеннями Сумської міської ради.</p>	<p>(далі — Сумська міська ТГ) або особи з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб в межах Сумської міської ТГ.</p>	<p>(далі — Сумська міська ТГ) або особи з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб в межах Сумської міської ТГ.</p>
<p>Підпрограма 2 «Соціальні гарантії окремим категоріям громадян»</p> <p>Завдання 1. Забезпечити надання матеріальної допомоги окремим громадянам: надання матеріальної допомоги особам, які опинилися в складних життєвих обставинах.</p>	<p>Підпрограма 2 «Соціальні гарантії окремим категоріям громадян»</p> <p>Завдання 1. Забезпечити надання матеріальної допомоги окремим громадянам: надання матеріальної допомоги особам, які опинилися в складних життєвих обставинах, зокрема внутрішньо переміщеним особам.</p>	<p>Підпрограма 2 «Соціальні гарантії окремим категоріям громадян»</p> <p>Завдання 1. Забезпечити надання матеріальної допомоги окремим громадянам: надання матеріальної допомоги особам, які опинилися в складних життєвих обставинах, зокрема внутрішньо переміщеним особам.</p>
<p>Програма оздоровлення та відпочинку дітей Сумської міської територіальної громади на 2022–2024 роки (затверджена Рішенням Сумської міської ради від 24.11.2021 № 2507-МР)</p>		
<p>Додаток 4 «Напрями діяльності (підпрограми), завдання та заходи»</p> <p>Підпрограма 1 «Оздоровлення та відпочинок дітей (крім заходів з оздоровлення дітей,</p>	<p>Додаток 4 «Напрями діяльності (підпрограми), завдання та заходи»</p> <p>Підпрограма 1 «Оздоровлення та відпочинок дітей (крім заходів</p>	<p>Додаток 4 «Напрями діяльності (підпрограми), завдання та заходи»</p> <p>Підпрограма 1 «Оздоровлення та відпочинок дітей (крім заходів</p>

<p>що здійснюються за рахунок коштів на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)»</p> <p>Завдання 1 «Організація оздоровлення учнів, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки»</p>	<p>з оздоровлення дітей, що здійснюються за рахунок коштів на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)»</p> <p>Завдання 1 «Організація оздоровлення учнів, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки»</p> <p>Додати підпункт 1.3. у такій редакції: <i>1.3. Забезпечення безкоштовними путівками до позаміських дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Сумської міської територіальної громади учнів, які є внутрішньо переміщеними особами.</i></p>	<p>з оздоровлення дітей, що здійснюються за рахунок коштів на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)»</p> <p>Завдання 1 «Організація оздоровлення учнів, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки»</p> <p>Додати підпункт 1.3. у такій редакції: <i>1.3. Забезпечення безкоштовними путівками до позаміських дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Сумської міської територіальної громади учнів, які є внутрішньо переміщеними особами.</i></p>
---	---	---

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізуєшен Суппорт Сервісез”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:
<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
info@radnyk.org

FACEBOOK:
[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:
[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:
[@SSS_Ukraine](https://www.t.me/SSS_Ukraine)

TWITTER:
[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/SSS_Ukraine)